

BIBLIOTECA PÚBLICA DE LA CAIXA DE PENSIONS DE TORROELLA DE MONTGRÍ: 50 anys al servei de l'educació i de la cultura de la vila

Introducció

L'any 1984, la Biblioteca Pública de la Caixa de Pensions de Torroella de Montgrí commemorà el cinquantenari del seu establiment a la vila. Aquesta història de la Biblioteca se suma a l'acte d'homenatge que el poble de Torroella li va retre el dia 21 de desembre d'aquest mateix any. Em plau, alhora, poder col·laborar en el ric i interessant conjunt de treballs que s'estan fent a la vila sobre la seva història local.

Per a l'elaboració del treball he consultat tota la correspondència i circulars arxivades íntegrament i correlativament a la Biblioteca, així com també les memòries, a partir de l'any 1942, i la valuosíssima informació que m'han proporcionat la filla de la primera Bibliotecària, Sra. Mª Teresa Crumols Ubanell i la que durant molts anys fou Bibliotecària de Torroella, Srta. Ramona Garriga Garcia, filla de la vila. A totes dues agraeixo, de tot cor, la seva desinteressada col·laboració.

Així mateix, agraeixo l'interès que el Sr. Joan Surroca i Sens, Tinent d'Alcalde de Cultura de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, ha mostrat, en tot moment, per aquest treball.

Finalment, voldria dedicar aquesta història de la Biblioteca a tots els torroellencs que, dia rera dia, fan possible, amb la seva assistència i col·laboració, la presència d'aquest servei cultural a la vila.

Etapa inicial

La Biblioteca Pública de la Caixa de Pensions de Torroella de Montgrí, forma part de la Xarxa de Biblioteques Públiques que aquesta Entitat té escampades per tot Catalunya i les Illes Balears. Va ser inaugurada el tres de juny de l'any 1934, per tant, complí el cinquantenari de la seva fundació al poble. Torroella es pot sentir orgullosa d'haver estat una de les primeres poblacions gironines que ha pogut gaudir de biblioteca pública, des de fa tant de temps. Així, tot repassant la història de les biblioteques públiques catalanes, tenim que les primeres que es crearen a Catalunya, concretament les de Valls, Sallent, Olot i Borges Blanques, daten de l'any 1918. Totes quatre foren creades per la Mancomunitat de Catalunya, en temps de Prat de la Riba i seguint les directrius del pla de creació de biblioteques populars catalanes, pla inspirat per Eugeni d'Ors. A la Província de Girona i per ordre cronològic de la seva fundació se'n varen crear: l'any 1922 a Figueres (Mancomunitat de Catalunya); l'any 1923 a Santa Coloma de Farners (Caixa de Pensions); l'any 1933 a Banyoles (Caixa de Pensions) i l'any 1934 a Torroella de Montgrí (Caixa de Pensions).

La inauguració de la Biblioteca Pública de la Caixa de Pensions de Torroella de Montgrí estava prevista per al dia 17 de setembre de l'any 1932. Així consta en la carta del cinc de setembre d'aquest mateix any que la Secretària de Biblioteques, Srta. Josefina Coll, adreça a la Sra. Dolors Ubanell Trayter, Bibliotecària, en aquell temps, de la Biblioteca d'Eivissa i, posteriorment, primera Bibliotecària de Torroella de Montgrí. En la carta

ANTIGA BIBLIOTECA PÚBLICA. Fotografia corresponent a la seva inauguració, tres de juny de l'any 1934.

he pogut llegir: «...sembla que's confirma la data de la inauguració de Torroella per al dia 17. Així es que el dimarts dia 13 tindrà de deixar Eivissa per anar definitivament cap a Torroella». La inauguració s'anà ajornant perquè el President de la Generalitat, molt Honorable Senyor Francesc Macià, no hi podia assistir per manca de temps. En una altra carta del 29 d'octubre de l'any 1932, la Secretària de Biblioteques informa la Bibliotecària de Torroella de Montgrí: «Ara diuen que per fi potser tindran d'inaugurar sense l'assistència d'en Macià doncs amb tot això de les eleccions jo crec que aquesta inauguració s'anirà eternitzant...». Mentrestant la Bibliotecària, Sra. Dolors Ubanell que s'incorporà a la Biblioteca de Torroella de Montgrí, el setembre de l'any 1932, anava arrançant els llibres i catàlegs a fi de tenir-los a punt per al dia de la inauguració. Aquesta tingué lloc, diumenge, tres de juny de l'any 1934. La revista local **Emporion** (1) dedica un extens i emotiu article a aquest esdeveniment cultural que, segons paraules textuales de l'articulista, constituí una: «Festa de pau, festa de germanor la de la inauguració de nostra Biblioteca Popular. Festa més important que la de la inauguració del pont... Festa de l'Esperit, sever homenatge de Torroella a l'intel.lecte.» Gràcies a la lectura de l'article, he pogut saber que la inauguració va ser presidida per l'alcalde de la vila, Sr. Pere Vicens, el sots-director de la Caixa de Pensions, Dr. Josep Mª Boix, i el diputat al Parlamernt Català i Conseller de l'Entitat, Sr. Pere Blasi. També assistiren a la inauguració representants de la Caixa de Pensions, senyors Solà, Giménez, Llovet, Domingo, Pallarés, Marià J. Vicens Compañó, Delegat de la Caixa de Pensions a la vila, la Secretària de Biblioteques, Srta. Josefina Coll, així com delegats de les sucursals de Santa Coloma de Farners, Sant Feliu de Guíxols, La Bisbal i Llagostera, així com autoritats locals, personalitats i representants de la vida política, intel.lectual i econòmica de la vila. Una vegada el Rector de Torroella, Mossèn Narcís Camps, hagué beneït les noves instal.lacions, la comitiva es dirigí a la Sala d'Actes en la qual tingueren lloc diferents parlaments a càrrec dels Senyors Pere Vicens, Dr. Josep Mª Boix i Pere Blasi. Acabat l'acte acadèmic es visità la Biblioteca. A la sortida

(1) Palet, «En la inauguració de la Biblioteca Popular», **Emporion**, 10 juny 1934, p. 1-4.

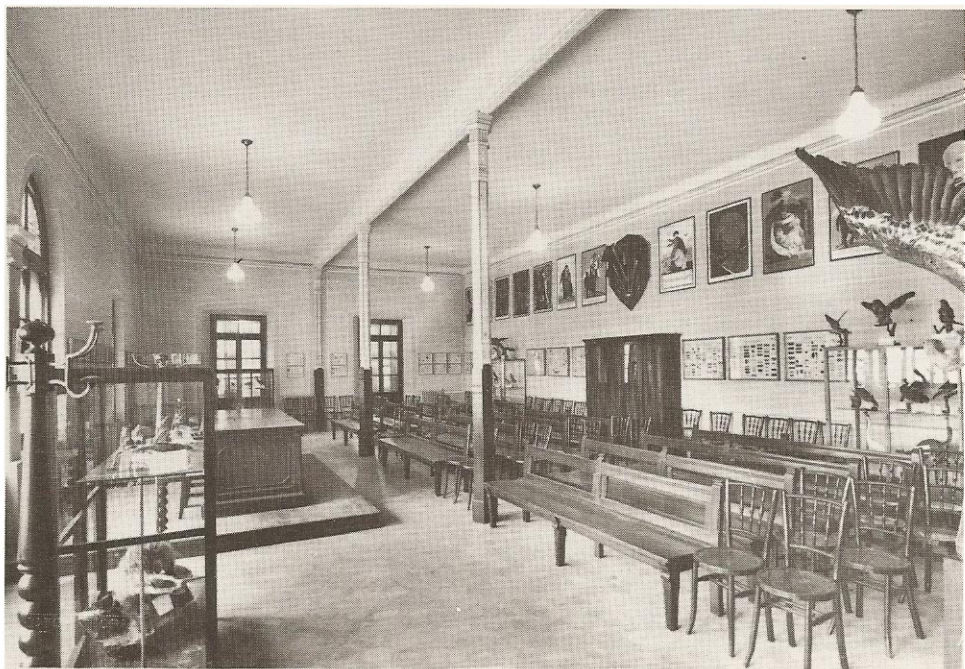
ANTIGA BIBLIOTECA PÚBLICA. Podem veure part del seu mobiliari: quatre taules, amb llums elèctriques, setze cadires de braços, d'art mallorquí, i la taula de la Bibliotecària. A l'esquerra de la porta d'entrada podem localitzar, també, el revister.

tingué lloc una audició de sardanes i els convidats foren obsequiats amb un dinar, en una de les terrasses del Casal de l'Estalvi.

La Biblioteca i Casa de Cultura de la Caixa de Pensions estava situada en l'edifici de la Casa Agrícola de Torroella de Montgrí, c/ dels Dolors, núm. 1 (entrada pel jardí). Actualment tant el jardí com aquest edifici han desaparegut. Al seu lloc s'hi ha edificat un bloc de pisos. La Biblioteca disposava d'una única sala de lectura de 5,50 x 8,40 m de superfície, amb el següent mobiliari: quatre taules per als lectors, amb llums elèctrics, setze cadires de braços, d'art mallorquí, una taula i una cadira de braços per a la Bibliotecària, un moble-catàleg i un revister.

La Casa de Cultura i Museu d'Agricultura estava situada al costat mateix de la Biblioteca, ambdues sales es comunicaven per una porta. Disposava d'una superfície de 120,08 m i de dotze bancs amb capacitat per a setanta-dues persones. Segons he pogut llegir, el Museu d'Agricultura era tot un verdader Museu. Hom hi podia contemplar unes vitrines que contenien tota classe d'animals dissecats, amb les seves respectives targes que indicaven el nom científic, vulgar i si eren benefactors o feien mal a l'agricultura. A fora de les vitrines hi havia animals dissecats, de grans dimensions, com per exemple, un porc senglar, un gat salvatge..., tots molt ben conservats. També hi havia unes capses amb temes de Ciències Naturals, eines per treballar la terra i una col·lecció de cartells de propaganda, editats per la Caixa de Pensions. Durant el curs escolar 1975-76, l'actual Delegat de la Caixa de Pensions a la vila, Sr. Lluís Barrera, va fer donació de l'interessant contingut del Museu d'Agricultura als dos centres d'ensenyament de Torroella.

La Biblioteca obrí les portes al públic, dilluns, dia quatre de juny de l'any 1934 amb el següent horari: de dilluns a dissabte d'11 a 13 i de 17 a 21 h. diumenges, de 10 a 13 h. La Biblioteca obrí els diumenges al matí fins al mes de juny de l'any 1936. La Bibliotecària va ser la Sra. Dolors Ubanell Trayter, coneguda a la vila com a «Senyora Lola» i apreciada per la seva bondat i simpatia.

CASA DE CULTURA I MUSEU D'AGRICULTURA. Podem veure els bancs, la tarima i la taula dels conferenciant, pel que fa als actes culturals. Respecte al Museu d'Agricultura, veiem les vitrines que contenien animals dissecats situats a dins i sobre, segons el seu tamany, tots corresponents a la fauna local. A les parets, podem contemplar les capses amb temes de Ciències Naturals així com també, la col·lecció de cartells de propaganda, editats per la Caixa de Pensions.

El fons bibliogràfic inicial va estar format per 1653 volums. En acabar l'any 1934 ja consten enregistrats 1750 volums. Hi hagué doncs, un augment de noranta-set volums. He pogut constatar, amb satisfacció, la quantitat i qualitat d'obres catalanes o escrites en català ingressades en aquesta etapa inicial, moltes de les quals, resten encara a la Biblioteca a disposició dels lectors.

Destaquen, entre d'altres: les obres completes de Jaume Balmes, les quals figuren a l'encapçalament del llibre registre de la Biblioteca, les obres completes de Miquel Costa i Llobera, les de Joan Maragall, de Jacint Verdaguer; **l'Enciclopèdia Espasa; la Geografia General de Catalunya**, dirigida per Francesc Carreras Candi. La Biblioteca disposava també de revistes per a adults i per a infants. Hom hi podia consultar revistes d'agricultura, d'actualitat, de modes, labors... i fins i tot revistes angleses, **The Illustrated London News** i franceses, **l'Illustration Française**. La Col·lecció Local no es va començar fins l'any 1943.

No hi havia servei de préstec de llibres i revistes. Malgrat això, la Biblioteca ja gaudí, des de l'any 1942, de préstec interbibliotecari amb la Biblioteca Central de la Diputació de Barcelona i amb la Biblioteca «Francisco Moragas» de la Caixa de Pensions. Cal destacar que, el juny de l'any 1940, la Bibliotecària va sol·licitar permís per fer préstec de llibres d'agricultura als agricultors que no podien restar a la Biblioteca, per manca de temps. Se li va concedir. Així mateix, en les memòries dels anys 1945-1946, consta que la Biblioteca va deixar, en préstec, llibres del Sistema Braille de l'Institut per a Cecs de la Caixa de Pensions, a una noia cega, Srta. Cinta Accensi, que vivia en un mas als afores de Torroella.

Els torroellencs se sentiren molt orgullosos i satisfets de la seva Biblioteca, ja des del mateix moment de la seva inauguració. En la memòria de l'any 1950, he pogut llegir la

següent frase prou il·lustrativa al respecte: ...si llega algún forastero a la Localidad, sus familiares, amigos o conocidos lo acompañan a la Biblioteca, se sienten honrados con ella». Amb tot, la prova més clara i contundent de la bona acceptació de la Biblioteca per part de la població la tenim en la seva visita i assistència, molt notable, sobretot en els primers anys de vida d'aquest servei cultural. Tant és així, que segons consta en la carta del 19 de febrer de l'any 1935 que la Secretària de Biblioteques adreçà a la Bibliotecària de la localitat, Sra. Dolors Ubanell, aquella comentà amb el Delegat, Sr. Vicens, la necessitat d'ampliar la Biblioteca ja que resultava insuficient. Durant els set primers mesos de vida —juny 1934 a juliol 1935— la Biblioteca restà oberta 168 dies amb una mitjana de lectors, a la sala de lectura, de 21,3 lectors adults, 16,7 lectors infantils i 44,5 obres consultades.

Durant la Guerra Civil, la Biblioteca restà oberta al públic amb el seu horari habitual. Més encara, en un comunicat del 12 de desembre de l'any 1936, la Direcció General de la Caixa de Pensions ordena a la Bibliotecària que suspengui les vacances de finals d'any a fi que la Biblioteca seguis funcionant normalment. La Biblioteca només va tancar «por orden superior» del nou de març al dos d'octubre de l'any 1939, a conseqüència de la depuració d'empleats i de llibres. Es varen cremar llibres de religió, d'autors de caire catòlic, i quan varen entrar el «Nacionals» s'enretiraren llibres catalans i els que consideraren de caire immoral. Alguns d'aquests llibres es varen poder salvar tot posant-los en una secció anomenada «L'infern».

Els difícils i obscurs anys de la postguerra empobreixen, de forma molt considerable, la vida de la Biblioteca, en tots els aspectes. Hi ha restriccions de llum, tal com consta en la memòria de l'any 1945: ...lástima que no podamos disponer de la suficiente luz eléctrica, si fuera así, la Biblioteca sería un éxito completo... També hi ha restriccions en la incorporació de llibres nous a la Biblioteca. El nombre anual de noves adquisicions és mínim: 62,4 pel que fa als anys quaranta i 77, als anys cinquanta. Les poques revistes a les quals la Biblioteca està subscripta, arriben de forma molt irregular. Per altra banda, impera una censura política i moral molt forta. La circular nº 42 de l'any 1948 és suficientment explícita al respecte. Diu així: ...la Caja informa periódicamente mediante Circulares a las bibliotecarias con referencia a los libros más adecuados para la formación de la juventud, preparación social, etc. Al propio tiempo se comunican a las bibliotecarias los libros prohibidos por la Iglesia Católica. En nota adjunta se detallan las fuentes de información, fijas y periódicas de que disponen las Bibliotecas de la Caja, para la censura moral y religiosa de libros». Llibres com totes les obres de Blasco Ibáñez, Unamuno, Nietzsche, Stendhal... estaven prohibits.

Tots aquests factors negatius repercuteixen en un descens molt considerable de lectors a la Biblioteca. Reprodueixo dues frases de la Bibliotecària que crec que il·lustren perfectament tot el que porto dit. Una l'he trobada en una carta del 5 de juny de l'any 1942. Diu així: ...tengo tan pocas revistas y se reciben tan pocos libros este año que me veré negra para hacer la memoria... La segona d'aquestes frases està escrita en la memòria de l'any 1945. La Bibliotecària tot comentant les noves adquisicions escriu amb nostàlgia: ...al darse cuenta los lectores de las nuevas adquisiciones, acudían con más frecuencia a la Biblioteca... habrían, a no tardar, conseguido activar la vida de la Biblioteca, verla florecer como en otros tiempos de feliz memoria... Les estadístiques de lectors adults augmenten sensiblement durant els anys 1943 al 1947 gràcies, sobretot, a un destacament de militars destinats al poble, assiduus lectors de la Biblioteca. La Bibliotecària fa uns grans elogis del seu bon comportament, educació i amor a la lectura.

Durant els anys cinquanta la mitjana de lectors i la mitjana d'obres consultades a la sala de lectura: 9.124,1 i 11.438,6, respectivament, superen la dels anys posteriors: 7.924,2, 10.317,7 (anys 60) i 7.932,6 i 10.308,6 (anys 70). La nova Bibliotecària, Srta. Mª Dolors Monegal Comas, que s'incorporà a la Biblioteca de Torroella de Montgrí el dos de juliol de l'any 1951 reclamà, ja de d'aquest mateix any, més llibres i revistes per a infants així com la conveniència que s'establís el servei de préstec. El nou horari reduït —a partir de l'any 1951 la Biblioteca únicament obre a les tardes— dificulta la consulta de llibres per part del públic adult treballador. Amb el servei de préstec aquest problema s'hauria resolt. Es tornà a parlar, altra volta, de la necessitat d'ampliar la Biblioteca. L'agost de l'any 1954 pren possessió de la plaça de Bibliotecària de Torroella, la Srta. Ramona Garriga Garcia, filla de la vila.

Quant a la preferència de lectura durant tots aquests anys, sempre es feia una clara distinció entre els homes i les dones. Així els lectors adults masculins consten com a afeccionats a les novel·les policiaques i d'aventures així com també a les revistes d'actualitat i esportives. En la memòria de l'any 1951, la Bibliotecària demanà la subscripció de la Biblioteca a alguna revista esportiva tot al·legant que: ...comportaria la afluència de público a la Biblioteca debido a la mucha afición de que actualmente es objeto el fútbol... Les revistes de modes i la novel·la rosa eren especialment consultades per les lectores femenines, mentres que la revista **Hojas de espectáculos y lecturas** era molt ben rebuda pels joves, grans afeccionats al cinema, tal com ja consta en la memòria de l'any 1948. Les importants manifestacions artístiques: Col·lectiva d'Art Local i Fotogràfiques impulsaren la consulta de llibres i revistes d'aquestes matèries.

Malgrat els difícils anys de la postguerra, la Biblioteca i Sala d'Actes de la Caixa de Pensions varen portar a cap una intensa i fructífera tasca cultural. Tal com consta en el llibre **Imatges històriques de Torroella i l'Estartit** (2): ...Hom mira encara amb més simpatia el servei d'aquesta Biblioteca si es constata que va suposar una de les poques referències culturals de la vila en els difícils i obscurs anys quarantes i cinquantes».

A fi de fomentar l'assistència a la Biblioteca, aquesta organitzà visites escolars ja els anys 1943-44 i sobretot la tradicional i esperada commemoració de la Festa del Llibre que aplegava cada any gran nombre d'assistents a la Biblioteca i a la Sala d'Actes. A títol d'exemple, l'any 1953 foren més de tres-centes les persones que hi varen concórrer. Aquesta festivitat se celebrava a finals d'abril, principis de maig. Al matí, al Saló d'Actes de la Caixa de Pensions, tenia lloc un acte acadèmic presi dit per les primeres autoritats civils, militars i eclesiàstiques, amb la presència dels mestres de la localitat. El Sr. Delegat de la vila i la Bibliotecària, adreçaven al nombrós públic assistent un parlament al·lusiú al llibre i a la Biblioteca. Al mateix temps posaven de relleu la gran obra cultural que la Caixa de Pensions desenvolupava amb les seves Biblioteques Públiques i l'agraïment que tot-hom li devia. A continuació es repartien unes deu llibretes d'estalvi, amb una petita quantitat ingressada, als lectors més assiduus a la Biblioteca i un lot de vint llibres, per a la resta. Els infants eren obsequiats amb contes i postals. En els resums de la Festa del Llibre que cada any feien les Bibliotecàries, figuren els noms i cognoms dels lectors premiats amb les llibretes d'estalvi. Una vegada finalitzat el lliurament dels premis, els petits lectors obsequiaven la concurrència amb alguna representació artística. En la fulla de correspondència de l'11 de maig de l'any 1942, he pogut llegir que el primer any de la celebració de la Festa del Llibre, 1942, celebrada al Cinema Montgrí, el nen Joan Sadurní, interpretà al piano una cançó rítmica del mestre Dabau titulada «La Cruz», la qual fou cantada per un grup de nens i nenes. L'any següent ja foren tres els joves pianistes. La celebració de la Festa del Llibre finalitza va a la nit, amb un acte cultural que solia ser una confèrència.

La Festa del Llibre era esperada i molt concorreguda. Així en la memòria de l'any 1949 la Bibliotecària ens diu que ...los tiempos que más se presta a ser visitada la Biblioteca son aquellos que se celebra la Fiesta del Libro, conferencias, concursos, exposiciones...» o bé: «...los maestros se han tomado como un pundonor de que los niños de sus clases obtengan los primeros premios de asiduos lectores el día de la Fiesta del Libro, por lo que les mandan a efectuar diversos trabajos y consultas...» (Memoria de l'any 1957). La Festa del Llibre se celebrà anualment i ininterrompudament fins a l'any 1978 en el qual es procedí al trasllat provisional de la Biblioteca al c/ del Dr. Valentí, 17.

El Saló d'Actes de la Caixa de Pensions donà cabuda a importants manifestacions artístiques com la prestigiosa Exposició Col·lectiva d'Art Local que s'hi celebrà, sense interrupció, des de la primera, l'any 1944, fins a la vigèsima, l'any 1963. La mostra artística, obra d'artistes de la localitat, estava formada per pintures, dibuixos, escultures, Arts Aplicades i fotografies. Cada any acudien a l'Exposició un gran nombre de torroellencs, gent de fora de la vila i a partir de finals dels anys cinquanta, també estrangers. L'èxit de la primera d'aquestes Exposicions, s l'any 1944, en la qual es comptabilitzaren més de tres mil visitants, s'anà repetint en anys successius. Tant és així, que l'any 1963 l'alcalde de la

(2) **Imatges històriques de Torroella i l'Estartit** (Museu del Montgrí i del Baix Ter, 1982).

vila digué per Ràdio Palamós que l'Exposició Col·lectiva d'Art Local era una de les coses que més distingia la Festa Major. El President de la Diputació, Sr. Llobet, els comtes de Torroella i el Doctor Pericot figuren entre les personalitats que visitaren l'Exposició, l'any 1959.

Una altra de les mostres artístiques locals que tingueren lloc al Saló d'Actes de la Caixa de Pensions fou el «Concurso-exposición Local de Fotografía» que s'hi celebrà consecutivament des de l'any 1956, la primera, fins a l'any 1961, la sisena. L'Exposició que se celebrava al llarg de la Fira de Sant Andreu, aplegava un gran nombre de fotografies d'artistes locals. El primer any de la mostra, del 30 de novembre al 3 de desembre de l'any 1956, es presentaren més de vuitanta fotografies i es repartiren sis copes, donatiu de l'Ajuntament, Caixa de Pensions i diferents entitats. Cal remarcar que a partir de l'any 1959 el Concurs passà a ser Local i Provincial.

Durant els anys seixanta, s'exposen, amb total claredat, els greus problemes que pateix la Biblioteca: manquen places de lectura i prestageries per als llibres. Així mateix, sorgeix la necessitat de fer una revisió i actualització del seu fons bibliogràfic. La Bibliotecària no es cansa de demanar l'ampliació de la Biblioteca en les memòries dels anys 1964, 1965 i 1967. En aquesta darrera he pogut llegir la següent frase suficientment il·lustrativa al respecte: «...en las estanterías no queda ni el más pequeño espacio para colocar un libro». S'espera que tots aquests greus problemes se solucionaran amb la reforma de la Secció de Biblioteques, reforma de la qual ja es comença a parlar, tal com consta en la memòria de l'any 1964.

A la Sala d'Actes, s'hi continuaren celebrant fins a l'any 1965, les tradicionals i brillants mostres artístiques d'Art Local i fotogràfiques. Després la Sala d'Actes s'habilità per a oficines. També hi tingueren lloc durant els anys 1962 al 1964, els exàmens per a l'obtenció del títol d'Estudis Primaris. Al finalitzar els exàmens, l'Inspector d'Ensenyament Primari a la Província de Girona, Sr. José Corominas, adreçava unes paraules al nombrós públic escolar del poble i rodalies, sobre el llibre i la biblioteca tot fomentant la seva assistència.

Els problemes que pateix la Biblioteca als anys seixanta, comencen a solucionar-se en arribar els setanta.

A partir de l'any 1972, la Biblioteca ja disposa de Servei de Préstec de llibres. No és, però, fins a l'any 1974 que el lector comença a utilitzar aquest servei d'una manera generalitzada.

L'any 1975 té lloc la primera revisió del fons antic de la Biblioteca. Per una banda es donen de baixa els llibres antiquats o deteriorats i per l'altra, es posen a l'abast del públic lector els llibres que en l'època de la censura havien estat enretirats de la sala de lectura perquè la seva lectura era considerada «poc recomanable».

La mitjana anual de noves adquisicions dels anys setanta: 105,9, augmenta respecte a la dels anys cinquanta: 87,9 i a la dels seixanta, 57,9. A partir de l'any 1976 la Biblioteca disposa també de diaris.

Quant a la tipologia del lector infantil i juvenil es produeix un canvi important, conseqüència del nou Pla d'Ensenyament. Així a la memòria de l'any 1973, la Bibliotecària ens explica que uns dos o tres anys endarrera, el lector infantil i juvenil que acudia a la Biblioteca ho feia per llegir revistes i novel·les intrascendents. L'actual venia a la Biblioteca per treballar, consultar llibres i llegir novel·les literàries clàssiques o modernes, aconsellades pel seu professor.

En espera de la construcció de la nova Biblioteca i Casa de Cultura, l'any 1978, la Biblioteca es trasllada, provisionalment, a un petit local situat al c/ del Dr. Valentí núm. 17, carrer poc cèntric i per tant, poc concorregut. Hi manca espai tant per llibres i places de lectura —només n'hi ha vint-i-quatre— com també per celebrar actes culturals. Malgrat tot, el servei bibliotecari continuà de forma regular i sense interrupció. Els resultats estadístics baixen de manera sensible.

La Biblioteca encetà els anys vuitanta amb una nova Bibliotecària, Sra. Mª Dolors Llinàs Brunet, la qual exerceix la seva tasca professional a la vila del desembre de l'any 1980 fins al juliol de l'any següent. Una nova Bibliotecària titular, Srta. Mª Consol Mallol i Torrent procedent de la Biblioteca Pública de La Caixa de Pensions d'Arbúcies, entra en possessió de la plaça de Bibliotecària de Torroella de Montgrí, el mes de juny de l'any 1982.

NOVA CASA DE CULTURA I BIBLIOTECA PÚBLICA. Parlament del Sr. Lluís Barrera, Delegat de la Caixa de Pensions a la vila, el dia de la inauguració d'aquests dos nous equipaments culturals. A la seva esquerra podem veure l'Alcalde de Torroella de Montgrí, Sr. Albert Bou, el Sots-Delegat de la Caixa de Pensions a la Província de Girona, Sr. Josep Oliveras, i el Cap del Departament, de Control de l'Obra Social, Sr. Josep Mª Arenas.

La inauguració de la nova Biblioteca i Casa de Cultura de Torroella de Montgrí, tingué lloc el dia 25 d'agost de l'any 1982, primer dia de la Festa Major de la vila. Aproximadament a les dotze del migdia i en el nou auditori, Mossèn Josep Quer, Rector de la vila, beneí les noves instal·lacions. A continuació tingueren lloc diferents parlaments a càrrec del Sr. Lluís Brrera, Delegat de la Caixa de Pensions a la localitat, Sr. Josep Oliveras, Sots-Delegat de la Caixa de Pensions a la Província de Girona i el Sr. Albert Bou, Alcalde de Torroella de Montgrí. Una vegada acabat l'acte de la inauguració el públic assistent, molt nombrós, fou obsequiat amb un exquisit aperitiu.

La nova Biblioteca i Casa de Cultura de la Caixa de Pensions de Torroella de Montgrí, s'integra dins del Pla de Reforma de Biblioteques que l'Obra Social de la Caixa de Pensions porta a cap des de l'any 1977 (3). La reforma de la Biblioteca de Torroella de Montgrí ha suposat una millora substancial respecte al local antic, quant a amplitud, comoditat i funcionalitat. El nou edifici, situat al c/ dels Dolors, 7, consta de planta baixa i d'un primer pis. La Casa de Cultura, que té una superfície de 210 m, es troba situada a la planta baixa. Es compona d'un vestíbul i d'una sala d'actes, amb capacitat per a cent vint butaques i dotada amb equips de projecció i megafonia i preparada acústicament per a la celebració de concerts. La mateixa sala es pot transformar en recinte per a exposicions de totes les especialitats artístiques i informatives. La Biblioteca, situada al primer pis, disposa de 195 m de superfície i de 80 places de lectura (60 per a adults i 20 per a infants). Conté una sala de lectura, estudi i consulta, per a adults; una zona infantil, amb un mobi-

(3) Maria ROSSINES. «Les Biblioteques de «La Caixa»»
Quaderns de l'Obra Social de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, núm. 7, desembre 1980, p.211.

NOVA BIBLIOTECA PÚBLICA. En primer terme podem veure la zona infantil. Aquesta mena de tren-caclosques, constituït per mòduls de diferents colors, es desmunta. Cada un d'aquests mòduls constitueix un seient per als petits lectors. A l'esquerra d'aquest conjunt de mòduls, hi trobem dos bucs de llibres d'imaginació per als lectors més petits. El moble-catàleg i la secció de revistes, diaris i setmanaris per a adults i infants; es troben situats a la part dreta de la foto gràfica. La resta de la fotografia correspon a la secció d'adults.

NOVA CASA DE CULTURA. Destaca el prosceni, d'una elegància i acústica alabada, en repetides ocasions, pels nombrosos músics que hi han actuat. A les parets laterals podem veure els focus preparats per a la celebració d'exposicions pictòriques.

liari informal i divertit, pensat únicament per als petits lectors i una secció de revistes, diaris i setmanaris, per a adults i per a infants, i la Col·lecció Local. La Biblioteca també disposa d'un visor de microfítxes (4) mitjançant el qual el lector pot saber els llibres nous ingressats a partir de l'any 1981 a la nostra Biblioteca així com també a les 111 Biblioteques que formen la Xarxa de Biblioteques de La Caixa de Pensions. Aquest nou sistema ens permet aconseguir un llibre determinat que no figura al fons de la nostra Biblioteca mitjançant el préstec interbibliotecari o bé el desplaçament del lector a una biblioteca determinada.

Aquesta nova etapa de la Biblioteca de Torroella de Montgrí, significa un renaixement cultural en tots els aspectes: fons bibliogràfic —llibres i revistes—, extensió cultural —Casa de Cultura— i recursos materials per a servir millor el públic lector, cada vegada més nombrós: lloc funcional, alegre i espaiós. Els resultats ho confirmen amb escreix:

Etapa provisional

(1978-juliol 1982)

Mitjana de lectors (sala de lectura)	5.429,2
Mitjana d'obres (sala de lectura)	7.821,5
Mitjana de lectors (servei de préstec)	662,7
Mitjana d'obres (servei de préstec)	685,7
Mitjana de noves adquisicions	367,7 obres.
Mitjana de revistes	34 títols diferents.
Actes culturals	cap (manca espai)

Nova etapa

(1982-1984)

Mitjana de lectors (sala de lectura)	10.668,6
Mitjana d'obres (sala de lectura)	16.181'0
Mitjana de lectors (servei de préstec)	3.088,6
Mitjana d'obres (servei de préstec)	4.797,6
Mitjana de noves adquisicions	624,3 obres.
Mitjana de revistes	81 títols diferents
Actes culturals	113

Desitjo finalitzar aquest treball, amb la descripció del recital, a càrrec de la soprano Carmen Bustamante, amb M. García Morante, al piano, que tingué lloc a la Casa de Cultura de la Caixa de Pensions, el dia 21 de desembre de l'any 1984, amb motiu de la celebració del cinquantenari del Biblioteca. La vetllada musical comptà amb l'assistència d'un públic nombrós, entre el qual destacaven: el Delegat de la Caixa de Pensions a la vila, Sr. Lluís Barrera, l'Alcalde de Torroella, Sr. Albert Bou, el Tinent d'Alcalde de Cultura, Sr. Joan Surroca, el Delegat General de la Caixa de Pensions de la Província de Girona, Sr. Miquel Casellas, el Coordinador de l'Obra Social de la Caixa de Pensions a la Província de Girona, Sr. Pere Buxó, el President de Joventuts Musicals, Sr. Josep Lloret, Entitat que col·laborà molt en l'organització de l'acte musical, l'anterior Delegat de la Caixa de Pensions a la vila, Sr. Josep Garriga, l'anterior Bibliotecària, Srta. Ramona Garriga i l'actual, Srta. Mª Consol Mallol i Torrent.

A més de l'acte musical, propiament dit, n'hi hagué un altre d'acadèmic a l'entorn del cinquantenari de la Biblioteca. El va obrir el Delegat de la Caixa de Pensions a la vila, Sr.

(4) Lluís OLIVELLA. «La Informàtica aplicada a les biblioteques: El Centre de Mecanització de Biblioteques (CMBIB)». Quaderns de l'obra social de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, nú. 5, abril 1980, p. 4-8

Lluís Barrera amb un parlament en el qual i entre d'altres coses, felicità les Bibliotecàries, en nom de la Direcció Gral. de la Caixa de Pensions. A continuació el President de Joven-tuts Musicals féu la presentació artística del recital i una vegada acabada la mitja part, l'alcalde de la vila adreçà a tots els assistents un emotiu i entranyable parlament sobre el llibre, la biblioteca i el paper que ambdós elements, íntimament units, exerceixen en la vida cultural dels pobles i de les persones. També parlà del naixement de les Bibliote-ques Populars a Catalunya i remarcà, per la seva importància, el fet que la Biblioteca de Torroella ocupa el cinquè lloc dins de l'ordre cronològic de la fundació de les Bibliote-ques Populars a la Província de Girona. A continuació, el mateix Alcalde, en nom de Torroella de Montgrí, lliurà al Delegat de la Caixa de Pensions a la vila, Sr. Lluís Barrera, una placa commemorativa de l'esdeveniment i a la Bibliotecària actual, Srta. Mª Consol Mallol i Torrent, un bonic ram de flors.

Mª Consol MALLOL i TORRENT
Bibliotecària

Bibliografia

Correspondència 1934-1984.

Emporion, núm. 253, juny 1934.

Imatges històriques de Torroella i l'Estartit. Torroella de Montgrí: Museu del Montgrí i del Baix Ter, 1982.

Memòries 1942-1984.

Quaderns de l'Obra Social de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, núm. 5, abril 1980.

Quaderns de l'Obra Social de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, núm. 7, desembre 1980.